

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok II. Nr. 62 (361)

Włocławek, sobota/niedziela 15/16 marca 1947 roku.

Cena 3 złote

Odbudowa wsi

Jak wynika z tegorocznego państwowego planu inwestycyjnego, akcja odbudowy wsi skoncentrowana będzie przede wszystkim w ośrodkach najbardziej zniszczonych i najważniejszych dla struktury gospodarczej kraju, jak również skierowana będzie na skuteczne poparcie gospodarstwa poparcelacyjnych, uwzględniając rzeczywście najbardziej palące potrzeby.

Ogółem na odbudowę wsi projekt planu zatwierdzony przez Radę Ministrów przewiduje sumę 3.696 milionów zł., w tym na zagrody wiejskie — 2.421 mil. zł. Konkretnie — na odbudowę i remonty zagrod wiejskich pójdzie 1.840 mil. (szczecińskie — 238, gdańskie — 230, kieleckie i warszawskie po 203 mil. zł.), na budownictwo zagrod poparcelacyjnych — 561 mil. zł. (szczecińskie 145, śląsko-dąbrowskie — 111, wrocławskie — 109 mil. zł.) oraz na akcje barakową — 20 mil. zł.

Inwestycje powyższe pozwolą wykonać plan na wykończenie odbudowy 40.000 zagrod wiejskich na terenach „przyczółkowych”, odbudowę i remont 20.000 zagrod wiejskich na Ziemiach Odzyskanych oraz budowę łącznie z prywatnym ruchem budowlanym — 3.000 zagrod na gruntach rozparcelowanych, w tym 2.100 — na Ziemiach Odzyskanych.

Wieś uzyska poza tym w rb. 200.000 m pomieszczeń szkolnych, 80 mil. zł. pójdzie na budowę ośrodków rolnych, głównie w krakowskim, łódzkim i rzeszowskim; 10 mil. na szpitale wiejskie, 21 — na uzdrowiska, 60 — na ośrodki zdrowia, 14 — na sanatoria, 36 mil. zł. na lecznice weterynaryjne (Drwałew, Warszawa, Szczecin, Gdańsk, Piotrków Trybunalski).

Z innych dziedzin przewiduje się odbudowę 130 zakładów opieki społecznej na wsi oraz kilku zakładów opieki nad inwalidami i 4 sanatoriów: 3 — przeciwgruźliczych w miejscowościach: Kruk, pow. Gostynin, Bielsko-Bystra oraz Kowanówek-Oborniki i 1 sanatorium dla dzieci — Ludwikowo-Poznań.

Organizacje społeczne i polityczne na terenie wiejskim zainwestują dla swoich potrzeb w rb. 37 mil. zł. (Z. S. Ch., RTPD, ChTPD, TUL, Kasa im. Mianowskiego).

364 mil. zł. pochłonie budownictwo w majątkach publicznych, 50 mil. zł. zaś — w stacjach doświadczalnych (Państwowy Zakład Hodowli Roślin).

Dla przyspieszenia budownictwa wiejskiego poważne inwestycje dokonane będą w przemyśle materiałów budowlanych. Przewidywana jest mianowicie na rb. budowa nowych zakładów państwowych produkujących cegłę i dachówkę. Kosztem 215 mil. zł. powstanie 8 nowych cegielni w rejonie: Żąbki, Warka, Nasielsk, Kraków, Sandomierz, Tomaszów, Puławy i Włocławek. Ponadto zostanie

Projekty demokratyzacji Niemiec Z Konferencji Czterech Ministrów

MOSKWA (obsł. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu ministrów spraw zagranicznych Czterech Mocarstw w dalszym ciągu omawiano zagadnie-

nia demokratyzacji i denazyfikacji Niemiec.

Zabierając głos minister Mołotow zapowiedział zgłoszenie szeregu projektów odnośnie tej sprawy. Między

innymi wysunął on projekt specjalnej ustawy wyborczej opartej na zasadach ściśle demokratycznych, która by przyczyniła się do tłumienia w Niemczech ruchów nazistowskich.

Po orędziu Trumana

WASZYNGTON (obsł. wł.). W Stanach Zjednoczonych trwają przygotowania do realizacji wytycznych ogłoszonych w orędziu przez Prezydenta Stanów Zjednoczonych. W związku z tym Kongres obraduje permanentnie.

Przypuszczają tu, że w najbliższym czasie zostanie zrealizowana pożyczka dla Turcji i Grecji.

Pożyczka ta zostanie przeznaczona na dobrojenie obu krajów.

MOSKWA (obsł. wł.). Postępowi działacze amerykańscy złożyli memorandum, w którym się sprzeciwiają temu zawartym w orędziu prezydenta Trumana. Zwrócili się oni do prezydenta z prośbą o przyjęcie ich na audiencji, prezydent Truman jednak udzielił odpowiedzi odmownej.

Wobec powyższego działacze postępowi zwrócili się do posekretarza Achesona prosząc o szczegóły związane z dalszymi zamierzeniami w związku z orędziem. Senator Acheson obiecał udzielić odpowiedzi w najbliższych dniach.

Szereg senatorów wypowiedziało się negatywnie wobec ogłoszonego orędzia prezydenta. Między innymi senator Petters oświadczył, że sprawa Grecji winna być przekazana Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wszelkie inne załatwienie obniża autorytet tej instytucji. Wypowiedzi orędzia zaskoczyły przykro opinię demokratyczną świata i budzą refleksje na temat zagadnienia utrwalenia ogólnoswiatowego pokoju.

LONDYN (obsł. wł.). Przedstawiciel Partii Pracy Cork zwrócił uwagę na fakt, że orędzie może przyczynić się do wzbudzenia atmosfery nieufności i niepokoju w zakresie zagadnień ogólnoswiatowych. Rząd brytyjski, który podjąłby tego rodzaju kroki odnośnie załatwienia niektórych spraw zostałby obalony w przeciągu tygodnia.

Trudna sytuacja w Grecji, zda-

niem Corca, jest wynikiem nie terrorku powstańców, jak tego chcą niektórzy, bo wśród powstańców jest wielu szczerych i wybitnych patrio-

tów. Po stronie rządowej natomiast znajduje się wielu dawnych kolaborantów, co przyczyniła się w dużej mierze do zaognienia sytuacji.

Opóźnienia w dostawie

WARSZAWA (obsł. wł.). W związku z trwającymi mrozami szereg transportów towarów kolonialnych z zagranicy do Polski uległ opóźnieniu.

W Kopenhadze zatrzymało się kilka statków wiozących towar do por-

tów polskich. Również transporty z Anglii uległy opóźnieniu.

Transporty te zostaną skierowane do nas natychmiast po polepszeniu się warunków atmosferycznych.

Ubezpieczenia Polaków we Francji

WARSZAWA (obsł. wł.). Bawiąca we Francji delegacja polska zawarła ostatnio szereg umów we Francji.

Między innymi zawarto umowę o

ubezpieczeniach Polaków przebywających we Francji. W stosunku do Polaków będą stosowane te same przepisy co i do Francuzów.

Podpisanie układu wkrótce

WARSZAWA (obsł. wł.). Ze Sztokholmu do Helsinek wyjechał przewodniczący polskiej delegacji dla rokowań handlowych z Finlandią i Szwecją dr Adam Rose.

Dr Rose podpisze z ramienia rządu

polskiego układ fińsko-polski. Również w najbliższym czasie staną ukończone rokowania handlowe pomiędzy Szwecją a Polską. Prawdopodobnie nastąpi to w bieżącym miesiącu.

Konsul brytyjski zamordowany

MEKSYK (obsł. wł.). Brytyjski konsul w Meksyku został zamordowany na granicy Gwatemali w czasie podróży.

W ostatnich czasach mnożą się wypadki morderstw w Meksyku, budząc zaniepokojenie.

Warszawska giełda towarowo zbożowa

WARSZAWA (obsł. wł.). Wczoraj nastąpiło w Warszawie otwarcie giełdy towarowo-zbożowej.

Uroczystość odbyła się w Ministerstwie Apropizacji i Handlu.

Celuloza dla Polski

WARSZAWA (obsł. wł.). W najbliższym czasie zostanie załatwiona kwestia importu do Polski ze Szwecji większe ilości celulozy, co przy-

czyni się do wzmocnienia produkcji papieru.

Celuloza ma być zakupiona za kwotę 900 tysięcy dolarów.

odbudowanych i zmodernizowanych 145 innych zakładów kosztem 385 mil. zł., co razem przyniesie wzrost produkcji cegły o 150 milionów sztuk rocznie. Odnowienie i unowocześnienie urządzeń w zakładach produkujących pape, a podległych Min. Odbudowy, przyniesie zwiększenie produk-

cji do 1,2 mil. rolek, a w całym kraju łącznie do 2,2 mil. rolek.

Odbudowa obejmuje też 35 zakładów betoniarskich oraz 29 zakładów stolarki budowlanej, w tym nowe zakłady w Warszawie.

Samorządowe i spółdzielcze wytwórnice materiałów budowlanych

przeprowadzą inwestycje za 68 mil. złotych.

Kontynuowane będą prace w dziedzinie budownictwa doświadczalnego dokończenie budowy osiedla doświadczalnego w Piasecznie oraz podjęcie budowy takich osiedli w rejonie Pyrzyce, Wrocławia i Skwierzyny.

Wstrząsające zeznania świadka

W dalszym ciągu zeznaje świadek Feliks Mylyk.

Świadek opisuje wydarzenie, gdy jeden z więźniów otrzymał 170 batów. Było to związane z ucieczką z obozu. Owego więźnia SS-owcy pytali o szczegóły ucieczki. Ponieważ więzień nic o tym nie wiedział i nic nie mógł powiedzieć, SS-owcy usiłowali wymusić od niego zeznania biciem. Następnie świadek opowiada o apelu, trwającym całą noc, podczas którego Niemilosiernie bito więźniów, by dowiedzieć się szczegółów tej ucieczki.

Poza biciem stosowana była specjalna tortura, zwana „kołyską“. Więźniowi krępowano ręce, którymi poprzednio musi objąć kolana, pod kolana wkładano żelazny drąg, więźnia zawieszano na stojaku i obracano wkolo.

Następnie świadek opowiada o masowych egzekucjach, dokonywanych przez rozstrzelanie. Poza tym przeprowadzano wśród więźniów częste selekcje. Ludzi wychudłych i wymierzonych posyłano do Brzezinki, do krematorium.

Przewodniczący: Czy Hoess bywał często w biurze politycznym?

Świadek: Bywał często, lecz o czym mówił tego nie wiem, gdyż przy rozmowach jego z personelem nie byłem obecny.

Na pytanie, czy Żydzi byli od razu przesyłani do krematoriów, świadek stwierdza, że zazwyczaj około 30% transportu przeznaczano do pracy, resztę zaś odsyłano do Brzezinki.

Świadek mówi następnie o konfidentach, którzy istnieli w obozie. Kończy swoje zeznania opisem pożywienia, jakie otrzymywali więźniowie. Do zup był stale dosypywany proszek „Avo“, czyniący potrawę prawie niejadalnymi.

Następny świadek Władysław Kuźwa, portier, stwierdza, że Hoess bił osobiście więźniów. Hoess bił świadka po twarzy. Żydów kopał i znęcał się nad nimi.

Hoess zaprzecza i twierdzi, że sam nie bił więźniów nigdy.

Świadek kategorycznie podtrzymuje swoje zeznania.

Z kolei składa zeznania świadek Janina Kościuszkowa, lekarka. W Oświęcimiu przebywała od roku 1942. Opisuje sytuację sanitarną, jako rozpaczliwą. Zawszenie było tak wielkie, iż większość więźniarek zapadała na tyfus plamisty. W budynkach nie było wody, ani urządzeń higienicznych. Przed barakami stały żelazne taczki, które zastępowały urządzenia higieniczne. Zawartość tych tacek była stale wylewana na ziemię. Brak było zupełnie wody do picia. Rano podawano pół kwatarki płynu na dwie osoby. Panowała nagminnie biegunka obozowa. Dodawany do potraw proszek „Avo“ powodował olbrzymie pragnienie. Działał również w ten sposób, że wstrzymywał wodę w organizmie, skutkiem czego ludzie puchli. Świadek mówi, że jedna z więźniarek miała nogi tak spuchnięte, że czegoś podobnego, chociaż jest lekarzem, nie widziała. Średnica nóg wynosiła 40 cm. Podczas pewnego apelu kobieta ta musiała udać się na plac. Nie mogła włożyć drewnianego obuwia. Stała kilka godzin boso na mrozie, podtrzymywana przez swoje współtowarzyszki.

Świadek jako lekarka była przydzielona do szpitala w Brzezince. Szpital ten mieścił się w stajni, która nie miała podłogi. Podczas deszczu tworzyła się gruba warstwa błota. Barak posiadał trzy piętra łóżek, był nieopalanym.

Obok chorych na tyfus leżeli lu-

dzie chorzy na zapalenie płuc. Kobiety ciężarne początkowo z reguły posyłano do komór gazowych. Dopiero później pozwolono im rodzić. Jednak dzieci natychmiast po urodzeniu wrzucano do wiadra z wodą, gdzie tonęły.

W baraku szpitalnym przeprowadzano częste selekcje wśród chorych.

W dalszym ciągu świadek opisuje eksperymenty dokonywane na więźniarkach. Od kobiet pobierano krew dla celów wojskowych. Jednorazowo ściągano do 3/4 litra krwi. Przeprowadzano sterylizację kobiet przy pomocy promieni Roentgena lub za pomocą operacji. Po zabiegach tych duża liczba kobiet umierała.

Lekarstw w szpitalu nie było

Przewodniczący zadaje świadkowi pytanie na temat wybierania kobiet do domów publicznych. Świadek stwierdza, że wśród kobiet polskich takie wypadki nie miały miejsca. Natomiast Niemki same zgłaszały się bardzo chętnie, pocytuując sobie taki wybór za wielki sukces.

Prokurator pyta Hoessa co to był ten proszek „Avo“? Oskarżony wyjaśnia, że były to wojskowe konserwy jarzynowe.

Prokurator: Czy oskarżony używał sam tego proszku?

Oskarżony: Nie. Ja nie korzystałem z kuchni obozowej.

Prokurator: Czy oskarżony wydawał zarządzenia mordowania dzieci?

Oskarżony: Zarządzenia w tym względzie płynęły od Himmlera, który przekazywał je lekarzom. Zarządzenia tak się krzyżowały, że wreszcie byłem zupełnie zdezorientowany i nie wiedziałem, czy należy dzieci zabijać, czy nie.

Na tym zakończono pierwszą część rozprawy.

Przewrócenie się łodzi motorowej

LONDYN PAP. Agencja Reutersa donosi z Jeruzolimy, iż 1 oficer i 2 marynarzy brytyjskich poniosło śmierć podczas przewrócenia się łodzi motorowej, wiozącej ich z kontr-

WARSZAWA (obsł. wł.). W dalszym ciągu procesu zeznawał jako świadek student Czesław Głowacki, który zeznał, że musiał być, obecny przy próbach gazowania więźniów ra dzieckich.

Próba taka trwała przez trzy dni, w czasie których skazani męczyli się straszliwie.

Hoess był obecny przy tych egzekucjach i przyglądał się im z zimną krwią.

Świadek Pająk, student szkoły Sztuk Pięknych stwierdził, że Hoess przeprowadzał te egzekucje na własną rękę, bez żadnego rozkazu z góry.

Świadek Krotowski podkreślił, że stosunek Hoessa do więźniów radzieckich, jugosłowiańskich, czeskich i polskich był przesycony skrajną nienawiścią.

Hoess prosił o głos a otrzymawszy go oświadczył z całym spokojem, że rzeczywiście asystował on przy egzekucji i że stwierdza iż jest odpowiedzialny za wszystko, co się działo w obozie. Niemniej prosi o pozwolenie sprostowania niektórych nieścisłości, jakie jego zdaniem zaszły w zeznaniach.

Wczoraj Hoess otrzymał list od żony zaczynający się od słów: „Mój kochany i jedyny mężu“.

Instytut penicyliny w Krakowie

KRAKÓW PAP. W ramach pomocy UNRRA Polska otrzymała całkowite wyposażenie techniczne dla utworzenia Instytutu naukowo-produkcyjnego, który pozwoli na krajowe wytwarzanie penicyliny. Część aparatury znajduje się już w Krakowie, dalsza część w Gdyni, a reszta nadejdzie w ciągu 3 miesięcy z Ameryki.

W wyniku rozmów prowadzonych

Skład dynamitu w kopalni

PRAGA PAP. W kopalni „Kochinor“ w północnych Czechach, gdzie wydarzyła się niedawno olbrzymia katastrofa, która pociągnęła za sobą śmierć kilkudziesięciu górników, znaleziono w tych dniach ukrytą wielką ilość dynamitu. Władze bezpieczeństwa rozpoczęły natychmiast śledztwo, które jednakże do tej pory nie dało wyników.

Katastrofa samolotowa w Kordylierach

NOWY JORK PAP. Z Bogoty donoszą, że samolot „Douglas C. 400“ został odnaleziony w Kordylierach. Aparat został zniszczony. W pobliżu krąży sępy. Nikt spośród 8 osób, które znajdowały się na pokładzie tego samolotu, nie pozostał przy życiu.

Wielka Brytania zagrożona powodzią

LONDYN PAP. Zmiana temperatury wywołała szybkie topnienie śniegu i woda w rzekach wzbiera szybko. Tysiące hektarów niżej położonej ziemi ornej zostało zalanych przez występujące z brzegów rzeki. W mieście Solisbury rzeka Avon wystąpiła z brzegu, zagrażając powodzią całemu miastu. Szereg ulic jest zalanych. Dolina Tamizy również jest zagrożona powodzią.

Powódź w Belgii

BRUKSELA PAP. W prowincji Linburg kilka wiosek zostało odciętych od świata z powodu powodzi. Wielka elektrownia w Court St. Etienne w południowej Brabancji jest zagrożona zalewem wód.

Zawalenie się domu

NOWY JORK PAP. W Cincinnati zawalił się 5-piętrowy dom, w którym mieściły się składy szkła. Szczęście osób odniosło rany a 5 innych zostało pogrzebanych pod gruzami. Powodem zawalenia się domu, położonego nad brzegiem rzeki Ohio jest podmycie ziemi przez wodę.

torpedowca brytyjskiego w chwili, gdy starali się dostać na pokład statku z nielegalnymi imigrantami żydowskimi w pobliżu Gazy

Przygotowania do wiosennej akcji siewnej

WROCLAW PAP. W tegorocznej, wiosennej akcji siewnej na Dolnym Śląsku z pomocy w materiałach siewnych korzystać będą osadnicy 27 powiatów, pozostałe 6 są samowystarczalne. Do rozdziału dla rolników przeznaczono 10.400 ton ziarna siewnego zbóż, 12.600 ton roślin strączkowych i innych nasion oraz 12.000 ton ziemniaków. Przewiduje się również uzyskanie około 10.000 ton zboża siewnego z pożyczki, zaciągniętej przez rolników na skrypty dłużne. Oprócz tego Ministerstwo

Rolnictwa i Reform Rolnych przyznało dla woj. wrocławskiego na kredyt siewny 17 milionów zł. oraz zagwarantowało przydział 8.000 ton nawozów sztucznych.

Odbudowa mostu kolejowego w Toruniu

TORUŃ PAP. Montaż trzech przęseł mostu kolejowego w Toruniu jest już zasadniczo ukończony. Po ostatecznym opuszczeniu ich na łożyska i ułożeniu nawierzchni przez kolej,

most zostanie oddany do użytku w dniu 1 kwietnia br. Koszt montażu mostu wyniósł ponad 30 milionów zł., przy czym zużyto ponad 1400 ton stali. W chwili obecnej trwają prace przy usuwaniu części żelaznych, drewnianych, sprzętu itp., które służyły do montażu przęseł, a które przedstawiają wielką wartość przy dalszej odbudowie. Most kolejowy w Toruniu jest jednym z największych w Polsce. Długość jego wynosi 1 kilometr.

Wynalazczość pracowników hut

KATOWICE PAP. Hutnicze Komisje Wynalazczości notują stały wzrost wynalazków na terenie hut. Do skrzynek pomysłów napływają coraz liczniejsze zgłoszenia. Udział w zgłaszaniu pomysłów biorą zarówno robotnicy, jak technicy i inżynierowie. Dotychczas zgłoszono i przyjęto 137 pomysłów, z nich 89 znalazło już zastosowanie w eksploatacji hut. Globalna oszczędność roczna, osiągnięta na skutek ulepszeń wynosi ponad 38 milionów zł. Autorom pomysłów wypłacono około 1.600 tys. zł.

Komitety Wynalazczości czuwają nad rozpowszechnieniem dorobku wynalazczego pomiędzy zainteresowane huty i pośredniczą przy wymianie pomysłów.

Imigracja do Kanady

OTTAWA (obsł. wł.). Parlament kanadyjski obradował nad dopuszczeniem pewnej ilości imigrantów spośród wysiedlonych w Niemczech. Projekt został po dokonaniu poprawek przyjęty.

Napad na bank w Tel Avivie

TEL AVIV PAP. W czwartek, dnia 13 bm. 6 zamaskowanych ludzi napadło na bank w centrum Tel Avivu i oddało się zabrawszy 14 tysięcy funtów szterlingów.

RYTM KUJAW

Pow. wrocławski

STOSOWANIE AMNESTII.

Władze wymiaru sprawiedliwości stosują już przepisy ustawy o amnestii, uchwalonej przez Sejm dnia 22 lutego 1947 r. — Jest to zadanie, którego nie da się wykonać z dnia na dzień, o czym świadczy zresztą liczba spraw, które podlegają postępowaniu amnestijnemu. Amnestią są objęte różnorodne przestępstwa. Jak każda ustawa zakrojona tak szeroko wymaga i Ustawa amnestyjna w jednych wypadkach całkowitego darowania kar, w innych umorzenia postępowania, wreszcie jeszcze w innych tylko częściowego ich darowania lub zmiany kary surowszej na łagodniejszą, co oczywiście pociąga za sobą konieczność ściślejszych obliczeń i przygotowanie orzeczeń sądowych.

Na pierwszy ogień musiały iść te sprawy, w których skazani lub oskarżeni przebywają w aresztach lub w więzieniu i powinni być zwolnieni. Sady i Prokuratury zwolniły już licznych więźniów i aresztantów.

O zakresie amnestii świadcza niektóre cyfry. Oto liczba zwolnionych przez miejscowe władze wymiaru sprawiedliwości, nie wliczając w to osób, będących w dyspozycji sądowych władz wojskowych, wynosi prawie 170 osób, z czego około 120 osób podlega zwolnieniu przez Sady Grodzkie na terenie trzech powiatów: wrocławskiego, nieszwawskiego i lipnowskiego, przeszło 30 osób zwolniono przez Prokuraturę, a 15 przez Sąd Okręgowy Wv. Zamiejscowy we Wrocławku. Trudniej jest podać dokładniejsze dane dotyczące tych, którym będzie kara zmniejszona. Chodzi tu przeważnie o poważniejsze przestępstwa, nierzadko sądzone przez Sady Doraźne. Nie mogą być uwzględnieni przestępcy t zw. zawodowi i z nawyknięcia, którzy nie podlegają amnestii, również np. recydywiści oraz skazani na wyższe kary za przestępstwa skarbowe tylko w ograniczonym stopniu skorzystają z dobrodziejstwa Ustawy amnestyjnej. W Sądach Grodzkich będzie takich niewiele. Prokuratura i Sąd Okręgowy zastosuje do nich przepisy amne-

styjne w kilkudziesięciu wypadkach. Narazie przybliżone obliczenia wykazały jednak jak wiele spraw będzie podlegało postępowaniu amnestijnemu. W samej Prokuraturze Wrocławskiej liczba ta wyniesie około 140, w Sądach Grodzkich z trzech powiatów — przeszło 320, a takich spraw z Sądu Okręgowego będzie około 490.

Do tych danych należałoby jeszcze doliczyć sprawy podlegające amnestii przez sądowe władze wojskowe i osoby ujawniające się z akcji podziemnej. (er.)

AKCJA KONTROLI CEN.

Centrala Tekstylna w Łodzi podejmuje w porozumieniu z Komisją Specjalną wielką akcję zapobiegawczą, mającą na celu usunięcie spekulacji w handlu włókienniczym na terenie całego kraju. Za utrzymaniem tendencji zniżkowej na artykuły włókiennicze przemawia fakt stałego wzrostu dostaw materiałów włókienniczych do wolnego obrotu. Organa kontrolne zwrócili się także z apelem do szerokiego rzesz konsumentów, aby współdziałali w ich trudnej akcji.

W najbliższym czasie zwołanych zostanie na terenie całego kraju szereg konferencji przedstawicieli kupiectwa, Związków Zawodowych oraz Komisji Specjalnej i Centrali Tekstylnej, dla omówienia wszystkich spraw związanych z akcją kontrolną. (pap.)

Pow. inowrocławski

INOWROCLAW.

SZKOŁA MUZYCZNA PRACUJE

Ostatnio odbył się drugi z kolei egzamin dla kandydatów do Szkoły Muzycznej. Przyjęto na skutek egzaminu 50 osób. W dniu 18 marca r. b. nastąpi podział przyjętych uczniów na klasy. (at.)

**Czytajcie
Gazetę Kujawską**

Kronika Wrocławka

Kalend. Rzym.-Katol. — Klemensa Dworzaka.

Kalendarzyk Słowiański — Długomila.

Wschód słońca 5.56 — zachód 17.43.

Dyżur lekarza Ubezpieczalni Społecznej noeny: dnia 15.3. dyżur noeny — dr Mosurowa H., Sowańskiego 2a

dnia 16.3. dyżur dzienny — dr Makohoński E., Cyganka 18.

dnia 16.3. dyżur nocny — dr Poznański Józef, Pl. Dąbrowskiego 14.

Teatr Ziemi Kujawskiej

Apteka dyżurna przy ul. 3 Maja.

Karetka PCK tel. 15-41 — Przedmiejska 1.

Milicja Obywatelska — tel. 10-59 i 11-62.

Kino „BAŁTYK“ — Wielki przełom.

Kino „POLONIA“ — Romans pajaca.

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ

Dnia 16.3. godz. 16 i 20 — „Ładna Historia“.

W lusterku

Trzeba

Trzeba się o tych troszczyć więcej, których ojcowie, mężowie bracia, zmarli wśród bojów, lub w twardej mące, nie zawahali się życia stracić.

Nieśmy im pomoc w codziennym znoju, w ich trudzie, głodzie a nieraz nędzy... Przecież ich bliscy w obozach, w boju krwi nie mierzyli miarą pieniędzy.

ACAPIT.

Z AKCJI POWODZIOWEJ.

W ostatnich 48 godzinach zauważono szybszy wzrost wód na Wiśle, przyczem woda stale się podnosi. W Warszawie poziom wód podniósł się o 140 cm., w Zakroczymiu o 115 cm., w Wyszku — o 60 cm.

Również i we Wrocławku poziom wody podnosi się. Na razie stanu alarmowego nie ma. W wypadku zaistnienia niebezpieczeństwa natychmiast powiadomimy czytelników. Komitet przeciwpowodziowy we Wrocławku czuwa i natychmiast po otrzymaniu meldunku z Płocka przystąpi do energicznej akcji. (at.)

ZNOWUŹ WROCLAW.

Leży przed nami na biurku ładnie i starannie wydany miesięcznik wydany przez Zarząd Główny PCK w Warszawie p. t. „Czyn Młodzieży“, nr. 5—6 z miesiąca stycznia-lutego. Przeglądamy się fotografii, a pod Na stronie 30-tego miesięcznika niej umieszczonemu podpisowi: „Wrocław — Ze zjazdu Opiekunów Kół Młodzieży PCK“.

Wszystko byłoby w porządku, bo przecież i we Wrocławiu mogą się takie zjazdy odbywać i napewno się odbywają, ale przecieramy oczy ze zdumieniem, gdy na fotografii widzimy tylko podobizny obywateli, obywaterek, mieszkańców Wrocławia i powiatu na czele z wicestarostą Czekajskim, pełnomocnikiem PCK Lasińskim i kierownikiem bura PCK Kapuścińskim. Co u licha ci wszyscy wrocławianie robili we Wrocławiu i dlaczego na tym zdjęciu nie ma nikogo z Wrocławia?

Zrozumieliśmy dopiero wtedy, gdy zajrzeliśmy do jednego z numerów „Gazety Kujawskiej“ i przeczytaliśmy wzmiankę o tym jak to jedna z gazet łódzkich opisując życie kulturalne na Pomorzu wśród różnych miejscowości pomorskich i kujawskich wymieniła także „Wrocław“.

Widocznie Warszawa i Łódź uważają, że życie kulturalne może rozwijać się tylko we Wrocławiu, że zjazdy Opiekunów Kół Młodzieży mogą być organizowane tylko we Wrocławiu. We Wrocławku? Niemożliwe!

A szkoda. Należałoby kiedy przyjechać do Wrocławia i poznać jego kulturę, mieszkańców i jego bujnie rozwinięte życie społeczne. (at.)

JAKIE TO JEDNAK JEST PRZYKRE!

Swego czasu w Gimnazjum i Liceum Pedagogicznym we Wrocławku zginęła z kancelarii szkolnej maszyna do pisania. Przeprowadzone natychmiast dochodzenie ustaliło, że maszynę zabrała jedna z uczennic 3 klasy gimnazjalnej. Po dokonaniu tego przykrego uczynku miała zamiar wyjechać z Wrocławia, aby przywłaszczoną maszynę spieniężyć. Podajemy ten fakt do wiadomości publicznej z prawdziwą przykrością, bowiem zdajemy sobie doskonale sprawę do czego doprowadziła część młodzieży ostatnia straszna wojna i jakie wpływy wywarła na młodociane umysły.

Gdy się rodził wiek XX

III.

Słynny chirurg dr Doyen, korzystając z kina, wyświetla pierwszy obraz przedstawiający operację. Wzbudza to oburzenie jego kolegów. — Kino dźwiękowe wydaje pierwsze gaworzenia, próbuje się synchronizowania fonografu z obrazami filmowymi.

Niemcy, którzy dotychczas uchodzili we Francji za naród Goethego i Lessinga, okazują swą prawdziwą twarz. Przechodzą w pancerzu ze stali i betonu.

Budzą podziw.

— Czy widzieliście — mówią ciekawie — jak ci Niemcy łapią powietrze do butelek i fabrykują zimno?

Wszyscy biegają do laboratoriów, w których skrapla się powietrze. Publiczność wpatruje się w olbrzymie statki, które mają w pięć dni pokonać Atlantyk. Wspaniale wystąpił przemysł chemiczny oraz instrumentów naukowych.

Pawilon niemiecki jest ciężki i wszystko tutaj budzi grozę, a jednocześnie podziw. Oto stoją wielkie dynamomaszyny po 2000 koni. Oto

kran, który podnosi z łatwością 25 ton. Te rzeczy wówczas imponowały — nie wierzone, że Francja może stworzyć przemysł równie gigantyczny. A jednak, kiedy w dwadzieścia lat później zmierzyl się geniusz francuski z niemiecką dokładnością i pracowitością, zwycięstwo zostało po stronie Francji.

Na wystawie paryskiej w r. 1900 Stany Zjednoczone jeszcze nie odgrywały żadnej roli; nikt nie zwracał im uwagi. — Wystawiły one głównie fabrykę sztucznych zębów — to nikogo nie interesowało.

Popelniono jeszcze jedną pomyłkę — nie przeczuwano, że za lat kilkanaście na czoło pochodzący narodów wysuną się właśnie Stany Zjednoczone.

Wspaniale natomiast wystąpiła Japonia — jakby składając światu białej cywilizacji kulturalną kartę wizytową — przed swoją wizytą z orężem, która miała nastąpić za lat cztery...

A jakież to był ten japoński bilet

wizytowy! Przyjechała do Paryża słynna Sada Yakko ze swą trupą — „japońska Duse“, jak ją wówczas nazywano — a w tej trupie także słynny aktor Kawa Kami — i teatr japoński odsłonił przed Europą duszę kraju wschodzącego słońca i kwitnącej wiśni. Była to rewelacja, objawienie, olśnienie — świat zachodni po raz pierwszy poznawał głębiej daleki, ten najdalszy Wschód. Japończyków porównywano z tragikami starożytnej Grecji. Aktoży paryscy chodzili na przedstawienia teatru japońskiego uczyć się „umierać“ na scenie.

Jednakże po za egzotyką Paryż i Europa miały na tej wystawie dość zajęcia — same sobą. Na wystawie był naprawdę „Cały świat“ — cały świat nie tylko tych 48 milionów bezimiennych gości, ale także ten „Cały świat“, o którym się mówiło wówczas i o którym się mówiło potem, aż do wielkiej wojny — wszystkie znakomite osobistości, o których się wspomina jeszcze dzisiaj.

Głośne nazwiska ze wszystkich dziedzin wiedzy, sztuki, życia, polityki, wielkiego świata i małego świata, o najrozmaitszym zasięgu i najroznorodniejszym rozgłosie. Pisma

paryskie owego czasu, które czytamy przy tej podróży w przeszłość, wspominają np., że w słynnej restauracji Roubion'a sławny wówczas z przejazdu w poprzek Afryki podróżnik Savorgnan de Brazza, jadł obiad z „Janem de Reszke, tenorem polskim, uwielbianym przez Stary i Nowy świat“ i z hrabią de Dion, założycielem słynnej, pierwszej na świecie wielkiej fabryki samochodów: „De Dion-Bouton“ oraz założycielem Automobilkłubu.

Obok nich jednym tchem wymieniano nazwiska wielkich pisarzy, wielkich malarzy, wielkich autorów, małych kobietek z wesołego świątka, uwielbianych przez wielki świat, no i głowy koronowane najrozmaitszych krajów. W rozmowach toczonych w halach wystawowych lub przy stolikach restauracyjnych na wysłuchanie słychać było zdania:

— A ja ci mówię, że to właśnie przeszedł król angielski z pewną piękną kobietką, do której się teraz pali.

— Aha! — A ta tęga dama, widziałeś, to Carmen Silva — królowa rumuńska.

(Dok. nast.)

KTO MÓGLBY UDZIELIĆ INFORMACJI?

W numerze z dnia 2 listopada roku ubiegłego Ilustrowanego i Kurjera Polskiego ukazał się artykuł pod tytułem „Tajemnice cmentarza wrocławskiego“ w którym, między innymi znalazła się wzmianka o śmierci ś. p. Czesławy Masłowskiej. Na płycie grobowca widnieje napis „otruta została przez Martę Lange (niemkę).“

W związku z tym Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa we Wrocławku wzywa wszystkie osoby, które miały by jakiegokolwiek zarzuty przeciwko Marcie Stojke z domu Lange która w czasie okupacji pełniła obowiązki doktora medycyny na terenie Wrocławka pracując w szpitalu św. Antoniego, aby podały je w P. U. B.

Ktokolwiek mógłby udzielić jakichkolwiek informacji na temat zarzutów odnośnie postępowania wyżej wymienionej proszony jest o zgłoszenie się do Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (Wrocław, plac Kopernika, pokój Nr. 71).

Również te osoby, które by знаły okoliczności śmierci ś. p. Czesławy Masłowskiej, proszone są o zgłoszenie się pod wyżej wskazanym adresem.

„WESELE“ W TEATRZE WROCŁAWSKIM.

W roku bieżącym przypada 40-letnia rocznica śmierci Stanisława Wyspiańskiego.

W związku z tym zespół szkolny Liceum i Gimnazjum Ziemi Kujawskiej, w drugiej połowie kwietnia roku bieżącego wystawia sztukę znakomitego poety, przykładając wiele starań, by całość przedstawienia wypadła jak najlepiej.

Przygotowania trwają już od wielu miesięcy, wystawienie bowiem arcydzieła Wyspiańskiego wymaga szczególnego pietyzmu w dziedzinie słowa, muzyki, kostiumów i dekoracji.

Spodziewać się należy, że impreza ta spotka się niewątpliwie, tak jak wystawiona przez to samo kierownictwo „Zemsta“ Fredry w roku ubiegłym, ze szczerą życzliwością szerokiego rzesz publiczności. (w.)

JUTRO „ŁADNA HISTORIA“!

Jutro, w niedzielę, dnia 16 marca Zespół Teatru toruńskiego daje świetną komedię w 3-ach aktach, znanej spółki autorskiej, Caillaveta i Fleurisa pt. „Ładna historia“. Sztuka ta należy do najlepszych pozycji repertuaru rozrywkowego, dając wiele pola do popisu wszystkim aktorom, a zwłaszcza w roli babci, którą kreuje Halina Dunin-Rychłowska. Dalszą obsadę tworzą: A. Bayllówna, B. Freitażanka, Z. Grabiańska, R. Dańska, Z. Molska, L. Gołębiowski, S. Libner, A. Gajdecki, K. Brusikiewicz, Z. Salaburski i J. Szulc.

Reżyseria — J. Malińskiego. Dekoracje — L. Torwirta.

Początek przedstawień: o godz. 16-tej i o godz. 20-tej.

KURS POŻARNICZY.

W dniu jutrzejszym t. j. w niedzielę dnia 16 marca r. b. o godz. 12 w sali wykładowej Miejskiej Straży Pożarnej przy ul. Żabiej odbędzie się otwarcie Kursu Pożarniczego. (at.)

Czytacie „Gazetę Kujawską“

ZEBRANIE SZACHISTÓW.

W niedzielę t. j. jutro o godzinie 11-ej przed południem w gmachu Zarządu Miejskiego przy ul. Karnkowskiego, pokój Nr. 32 odbędzie się walne zebranie Szachistów zrzeszonych w tutejszym Klubie. Obecność wszystkich członków obowiązkowa. (s.)

WALNE ZEBRANIE TPŻ.

Dnia 30 marca 1947 r. o godz. 15 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Oddziału Wrocławskiego Tow. Przyj. Żołn. w lokalu Sekretariatu we Wrocławku ul. Litewska 14 z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego zebrania. 2. Złożenie sprawozdania przez Zarząd Oddziału TPŻ z działalności za 1946 r. 3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 4. Uzupełnianie wyboru przez Walne Zgromadzenie jednej trzeciej ilości członków Zarządu na miejsce tych, którzy ustąpili dobrowolnie względnie, którzy po wylosowaniu w myśl § 70 Statutu Towarzystwa ustępują z Zarządu. 5. Wybranie Komisji Rewizyjnej i Sądu Honorowego. 6. Rozpatrzenie przez Walne Zgromadzenie Preliminarza budżetowego na rok 1947. 7. Wybranie delegata na Walne Zgromadzenie Okręgu. 8. Wolne wnioski. (n.)

PROKURATURA WZYWA.

„Nadzór Prokuratorski Ministerstwa Sprawiedliwości prosi wszystkich Polaków, którzy byli więźniami obozów Bisingen lub Veiningen, aby zgłosili się do najbliższego prokuratora celem złożenia zeznań, dotyczących życia obozowego i zachowania się załogi“.

Z wydawnictw

Ukazał się zeszyt 3 „Wiadomości Statystycznych“ z 1947 r. Na treść zeszytu składają się następujące zagadnienia:

Rozwój gospodarczy Polski. Repatriacja i reemigracja do Polski przez punkty etapowe zachodnie Państwowego Urzędu Repatriacyjnego według miesięcy. Repatriacja i reemigracja do Polski przez punkty etapowe zachodnie Państwowego Urzędu Repatriacyjnego według krajów. Repatriacja Niemców z Polski według miesięcy. Zgony w niektórych większych miastach. Zgony na gruźlicę w niektórych większych miastach. Ceny wolnorynkowe artykułów żywnościowych w handlu detalicznym w niektórych większych miastach. Ceny wolnorynkowe Wskaźniki cen detalicznych, wskaźniki kosztów utrzymania, wskaźniki kosztów żywności i porównanie kosztów żywności. Publiczne szkoły powszechne w roku szkolnym 1946/47.

Ogrodnicy - Rolnicy!

już najwyższy czas
zaopatrzyć się

W NASIONA

w firmie

Aleksander Szyfter

Specjalny skład i hodowla nasion

Poznań, ulica Wielka Nr. 11 —
Telefon Nr. 2250 i 3505

Rok założ. 1919

Rok założ. 1919

2810

Obniżka cen

Obniżka cen

Spółdzielnia Robotników Przemysłu Skórzanego

Wrocław, Plac Wolności 5

Podaje swym P. T. Klientom, że przystąpiła do akcji obniżki cen na skutek czego obecne wyroby spółdzielni otrzymały ceny następujące

Nazwa wyrobu	Cena poprzednia	Cena obecna
Damskie: czoleńka czarne gemzowe	6 000 zł.	4 000 zł.
pó buciki	6 000 zł.	4 100 zł.
czoleńka brązowe	6 000 zł.	4 150 zł.
ótbuciki	6 800 zł.	4 350 zł.
Męskie: półbuty brązowe	8 500 zł.	6 100 zł.
półbuty czarne	8 000 zł.	5 950 zł.
Damskie: tyrolki brązowe	8 500 zł.	6 900 zł.
tyrolki czarne	8 000 zł.	6 700 zł.
Męskie: tyrolki brązowe	12 000 zł.	8 000 zł.
tyrolki czarne	10 000 zł.	7 800 zł.

Pamiętaj! Tak tanio kupić możesz tylko w Spółdzielni Robotników Przem. Skórzanego dla ś. lata Pracy którzy należą do Związku Zaw.

2791

Fabryka Chemiczna

„KOŁORYT“

poleca barwniki do jaj wielkocennych w 7 pełnych i żywych kolorach

oraz znane ze swej jakości barwniki do farbowania tkanin — w torebkach i kulkach

Żądać we wszystkich składach farb.

2804

WYTWÓRNIA PASTY do Obuwia i Podłóg

„Gry - Strze - Wo“

we Wrocławku
ul. Cyganka 24. telef. 16-45

Produkujemy luksusową pastę do obuwia **PERLA** w 5-ciu kolorach, **Amigo** do obuwia czarną, oraz pastę podłogową luksusową **Perla** w 4-ch kolorach i p dlogową **Amigo** w 4-ch kolorach

Kupujemy woski
Za nasze 1 ucił o 1 kg. od pasty podłogowej płacimy 10 zł.

Zawiadomienie

Zarząd T-wa Przyjaciół Młodzieży przy Gimnazjum i Szkole Pow. im. Jana Długosza we Wrocławku zawiadamia niniejszym, że w niedzielę, dnia 16 marca br., o godz. 11-ej w pierwszym terminie lub też o godz. 11 min. 30 w drugim, w sali aktowej gimnazjum Długosza odbędzie się walne zwyczajne zebranie członków T-wa celem przyjęcia sprawozdania ustępującego zarządu i wyboru nowego. Obecność członków T-wa konieczna, rodziców i przyjaciół młodzieży b. pożądana.

KSIĘGARNIA POWSZECHNA Wrocław, Brzeska 4

POLECA:
L. Wallace

BEN HUR

brozur. 280zł., w oprawie 350zł.

Ogłoszenia drobne

BIURALISTKA z kilkuletnią praktyką biurową ze znajomością księgowości i pisania maszyną poszukuje stałej pracy. Zgłoszenia: Wrocław Postę Restante „Pocztówka“.

(2820)

BIURO POSREDNICZE KUPNA i SPRZEDAŻY domy, wille, place itd. Nienalawki Jerzy, Wrocław, ul. Starodębska 12, m. 2, telefon 16-46.

(2787)

Dr. med. H. KACZYŃSKI — spec chor. nosa, ucha i gardła. Św. Antoniego 47, od 11-12 i od 4-6.

(2788)

HURTOWNIA Galanteryjna Feliks Aszyk, Łódź Nowomiejska 5, Skrytka Pocztaowa 73. Poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę podszewki, krawaty, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny przystępne.

(2822)

ODDZIAŁ „SPOŁEM“ Wrocław, ul. 20 stycznia 21 (dawn. Kaliska) posiada na składzie materiały budowlane: Papa smołowa bitumiczna, piyty suprema, maty trzciniowe, szkło okienne, gwoździe i inne po cenach hurtowych. Dla ogrodników: Szkło okienne surowe na szyby inspektowe.

(2794)

PRZEDSIĘBIORSTWO budowy pieców kaflowych Stanisław Wilczyński n S-ka w Wrocławku, ul. Piekarska Nr. 7. Wykonuje wszelkie roboty zdruńskie oraz posiada na składzie piece i kuchnie przenosne kafłowe.

(2833)

SKLEP w ruchliwym punkcie odstąpił, przyjmę spółnika lub obejmę kierownictwo filii. Pisemne zgłoszenia „Gazeta Kujawska“ pod Egzystencja“.

(2818)

UNIEWAŻNIAM tymczasowy dowód na konia wydany przez Zarząd Gminy Lęg w dniu 7.2.46 roku Nr. 01135 Seria R. wydany na nazwisko właściciela: Sadokierski Jan Modzerowo, gm. Lęg, pow. wrocławski.

(2821)

ZDOLNY biuralista przyjmie posadę inkasenta, magazyniera lub inne ruchliwe zajęcie. Zgłoszenia: „Gazeta Kujawska“ pod „Solidny“.

(2819)

Red. i Adm.: Wrocław, ul. Brzeska 4. Tel. 11-26
Za dział ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYŃOWICZ. Przyjmuje w g. 14-15 z wyj. świąt i dni przedśw.
Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.
Wydawca: Powiatowa Rada Narodowa we Wrocławku.

E — 21136

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WROCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.